

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

SISTEMSKA PROGRAMSKA OPREMA

2. CILJI PREDMETA

Splošni cilji predmeta so:

- razviti veščine za kritično, analitično in sintetično razmišljanje;
- ustvariti zmožnosti za vključevanje v procese skupin in organizacij (identifikacije z organizacijo);
- razviti navade za ažurno spremljanje novih virov znanja in informacij na strokovnem področju;
- razviti odgovoren odnos do dela, sodelavcev in vodstva;
- usposobiti strokovnjake za timsko reševanje problemov, zahtev in vprašanj;
- razviti sposobnost za kritično vrednotenje in samoocenjevanje lastne prakse.

Specifično strokovno usmerjeni cilji so:

- namestiti operacijski sistem;
- spoznati naloge operacijskega sistema za delo s pomnilniškimi napravami;
- spoznati naloge operacijskega sistema za delo z vhodno-izhodnimi napravami;
- ustvariti in vzdrževati uporabniške profile;
- spoznati vzroke in načine zaščite računalniških sistemov.

3. PREDMETNO SPECIFIČNE KOMPETENCE

Pri predmetu si študenti poleg generičnih pridobijo naslednje kompetence:

1. nameščanje različnih operacijskih sistemov na različno strojno opremo;
2. pripravljanje računalniških sistemov za optimalno delovanje;
3. uporabljanje in upravljanje shranjevalnih in V/I naprav;
4. upravljanje sodobnih operacijskih sistemov v grafičnem in tekstovnem načinu;
5. dodeljevanje računalniških virov uporabnikom in skupinam;
6. izvajanje skrbniških opravil.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
Študent:	Študent:
1. Nameščanje različnih operacijskih sistemov na različno strojno opremo	
<ul style="list-style-type: none"> • loči med sistemsko in uporabniško programsko opremo; • pojasni zgradbo, vlogo, naloge in servise operacijskega sistema; • opredeli namen sistemske programske opreme v računalniškem sistemu; • loči sisteme licenciranja; • navede sodobne operacijske sisteme in opiše njihove značilnosti;	<ul style="list-style-type: none"> • ustrezno nastavi BIOS, UEFI; • reši težave operacijskega sistema z uporabo varnega zagona; • pripravi računalniški sistem za namestitev operacijskega sistema; • namesti uporabniške operacijske sisteme na fizično platformo ali pa sisteme virtualizira;

<ul style="list-style-type: none"> • opiše skriptne jezike lupin operacijskega sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> • sistemsko programsko opremo prilagodi namenu in uporabnikom ter zagotovi učinkovito delovanje sistema; • uporabi skriptni jezik za izvajanje sistemskih operacij in avtomatizacijo izvajanja ukazov; • z uporabo orodij za delo na daljavo dostopi do različnih operacijskih sistemov in uporabi vire oddaljenega računalniškega sistema.
<p>2. Pripravljanje računalniških sistemov za optimalno delovanje</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • opredeli pojem proces; • opiše različna stanja procesov; • razume vlogo prekinitiv; • pojasni vlogo operacijskega sistema pri upravljanju procesov; • pojasni vlogo razvrščevalnika procesov; • opiše algoritme razvrščanja procesov; • opredeli pojem nit. 	<ul style="list-style-type: none"> • z uporabo sistemskih orodij upravlja procese v operacijskem sistemu; • zažene procese na različne načine; • nastavi pot sistemske spremenljivke za iskanje izvršljivih datotek; • vklopi in izklopi sistemske procese in storitve; • analizira procese v nadzornem bloku procesov; • reši težave z neodzivnostjo operacijskega sistema; • določi prednostne naloge pri izvajanju posameznih procesov.
<p>3. Uporaba in upravljanje shranjevalnih in V/I naprav</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • pojasni vlogo razdelkov na shranjevalnih napravah; • opiše delovanje in vrste redundantnih sistemov; • opredeli namen sistemskega pomnilnika in pozna pomnilniško hierarhijo; • pojasni vlogo gonilnikov v računalniškem sistemu; • opredeli uporabo komunikacijske komponente v mrežnem operacijskem sistemu. 	<ul style="list-style-type: none"> • upravlja z razdelki, navideznimi diski v različnih operacijskih sistemih; • prek spletnega medija poišče in namesti gonilnike za notranjo ali periferno strojno opremo; • z uporabo komunikacijskih orodij konfigurira računalniški sistem za delo v omrežju; • z uporabo komunikacijskih orodij dostopi do sredstev skupne rabe na drugih sistemih; • nastavi V/I naprave za pravilno delovanje različne programske opreme.
<p>4. Upravljanje sodobnih operacijskih sistemov v grafičnem in tekstovnem načinu</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • navede in opiše datotečne sisteme; • navede lastnosti datotečnih sistemov in njihovih delov; • opiše delo v datotečnem sistemu in osnovne sistemske ukaze; • pojasni administratorska opravila, ki se nanašajo na varnost podatkov in upravljanje datotečnega sistema; • poimenuje tehnike varnostnega kopiranja podatkov. 	<ul style="list-style-type: none"> • dodeli vrstam datotek privzete programe za odpiranje; • pregleda in prilagodi pregled datotečnih atributov; • ustvari bližnjice do izvršljivih datotek, map; • pripravi datoteko oziroma mapo za skupno uporabo in nastavi pravice skupne rabe; • izvede osnovne sistemske ukaze za delo z datotekami in mapami v lupini; • uporabi različno programsko opremo za varnostno kopiranje;

	<ul style="list-style-type: none"> • uporabi različne načine izdelave varnostnih kopij podatkov lokalno in v oblaku; • uporabi tehnike obnavljanja podatkov lokalno ali prek omrežja; • klonira datotečne sisteme na več računalnikov.
5. Smotrno dodeljevanje računalniških virov uporabnikom in skupinam	
<ul style="list-style-type: none"> • opiše elemente uporabniškega profila in uporabniške osebne mape; • opredeli zgradbo menijev; • loči nastavitve med administratorskim in uporabniškim profilom; • opiše pravila za varna gesla; • loči razlike pri uporabi sistemske programske opreme med različnimi računi.	<ul style="list-style-type: none"> • nastavi uporabniški profil in privzete vrednosti za nove profile; • z administracijskim profilom določi pravice uporabniškemu profilu; • pregleda in počisti neuporabljene datoteke; • namesti, skonfigurira, posodobi, doda knjižnice, kodeke programske opreme; • nastavi privzeto programsko opremo; • reši težave z dostopom do administracijskega/uporabniškega profila.
6. Izvajanje skrbniških opravil	
<ul style="list-style-type: none"> • loči pojma zaščita in varnost računalniškega sistema; • opiše pomen in delovanje požarnega zidu; • opiše pomen in delovanje protivirusne programske opreme.	<ul style="list-style-type: none"> • s sistemskimi orodji upravlja skupine in gesla v različnih operacijskih sistemih; • dodeli pravice dostopa do delov datotečnega sistema v različnih operacijskih sistemih na nivoju uporabnika in skupine; • namesti in uporabi sistemsko programsko opremo za zaščito računalniškega sistema; • zaščiti disk z enkripcijo; • reši težave uporabnikov pri prijavi v sistem; • s sistemskim orodjem pregleda dogajanje v sistemu in rešuje težave.

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

Število kontaktnih ur: 72 ur (24 ur predavanj, 48 ur laboratorijskih vaj).

Število ur samostojnega dela: 78 ur (študij literature, vaje, projektna naloga).